

Nd.

45. Frumvarp

til laga um aðflutningsbann á áfengi.

Flutningsmenn: Björn Jónsson, Björn Kristjánsson, Eggert Pálsson,
Sigurður Gunnarsson og Stefán Stefánsson 2. þm. Eyf.

1. gr.

Eftir það er lög þessi hafa öðlast gildi, má engan áfengan drykk flytja til Íslands til annarra nota en þeirra, sem getið er um í 2. grein, og farið sé með eftir reglum þeim, sem settar eru í lögum þessum. En það er áfengur drykkur eftir lögum þessum, sem í er meira en $2\frac{1}{4}\%$ af vínanda (alkóhóli) að rúmmáli. Duft, kökur og annað, er þau efni eru í, sem sundur má leysa í vökva, og í sér hafa fólgð slíkt áfengi, skal telja áfengan drykk.

2. gr.

Heimilt skal stjórnanda eða eiganda iðnaðarfyrirtækis eða efnarannsóknarstofu eða annars því líks fyrirtækis að flytja frá útlöndum vínanda eða annað áfengi til iðnþarfa og verklegra nota í stofnuninni. Svo skal og heimilt að flytja til landsins vínanda, sem ætlaður er til eldsneytis, en þó því að eins, að hann sé blandinn því efni, sem að áliti landlæknis gerir hann óhæfan til drykkjar. Lyfsölum skal og heimilt að flytja til landsins vínanda þann og annað áfengi, sem lyfsölum er skylt að hafa til læknisdóma samkvæmt hinni almennu lyfjaskrá. Loks skal próföstum fyrir hönd eigenda eða forráðamanna kirkna heimilt að flytja messuvín það, þó áfengt sé, er að þeirra áliti er nauðsynlegt í prófastsdæminu handa altarisgöngufólki, en kaupa þó eigi meira ár hvert en birgðir til þess árs. Sama rétt eiga og forstöðumenn annarra kirkjudeilda í landinu.

3. gr.

Alt áfengi, sem flutt er til landsins frá útlöndum samkvæmt lögum þessum, skal fyrst flytja á land í Reykjavík. Þar skal landsstjórnin skipa sérstakan umsjónarmann áfengiskaupa, og hefir hann á höndum umsjón og eftirlit með áfengiskaupum, svo sem nánar er fyrir mælt í lögum þessum.

Umsjónarmaður hefir að launum 600 kr. á ári, er greiðast úr landssjóði. Svo fær hann og ókeypis húsnæði fyrir áfengisbirgðir, burðargjald bréfa og alla nauðsynlega aðstoð.

4. gr.

Nú hefir maður heimild til áfengisflutnings frá útlöndum eftir lögum þessum, og vill hann neyta þessarar heimildar sinnar, og skal hann þá í tæka tíð segja umsjónarmanni áfengiskaupa til um það, hvers konar áfengi og hve mikið hann vill aðflytja og frá hverju verzlunarhúsi, svo og með hverri ferð frá útlöndum. Hann skal og skýra honum frá um leið, til hvers hann ætli að nota áfengið. Svo skal og fylgja beiðninni flutningskostnaður til Reykjavíkur. Umsjónarmaður sendir þá pöntunina því verzlunarhúsi eða þeim vísöllumanni, sem hún er stíuð til, og beiðist þess, að áfengið sé sent til sín. Skal umsjónarmaður, þegar er áfengið kemur til hans frá útlöndum, tryggja sér með rannsókn, að áfengissendingin sé eigi önnur eða meiri en um var beiðið. Skal hann þá merkja það með innsigli sinu og segja eiganda til. Eiganda skal þá heimilt að vitja þess, en gjalda skal hann þá um leið þann sérstakan kostnað, er af aðflutningnum kann að hafa leitt, þó ekki húsnæðisgjald í Reykjavík (sbr. 3. gr.).

Nú hirðir sá ekki áfengið, er pantað hefir, áður en 3 mánuðir eru liðnir frá því er hann fekk tilkynning umsjónarmanns um aðflutning áfengisins, og er umsjónarmanni þá heimilt að hella niður áfenginu og selja umbúðir þess. Allan ógreiddan kostnað, er leitt hefir af aðflutningnum, má þá taka lögtaki hjá þeim, er áfengið hefir pantað, samkvömt lögum 16. desember 1885.

Umsjónarmaður ber enga ábyrgð á greiðslu andvirðis fyrir það áfengi, sem aðflutt er.

5. gr.

Skylt er hverjum skipstjóra, er frá útlöndum kemur, að tilkynna lög-

reglustjóra um leið og hann sýnir skipsskjölin, hvort hann hafi nokkurt áfeng til flutnings fyrir aðra menn, og þá hve mikið. Hann skal og skýra frá, hvort og hve mikið áfengi hann hafi meðferðis sem skipsforða, en óheimilt skal honum, meðan hann er i höfnum inni eða i landhelgi við Ísland, að veita eða selja eða á annan hátt láta af hendi eða láta aðra skipverja láta af hendi nokkuð af því áfengi, er til skipsforða er ætlað, til annarra manna en þeirra, sem eru lögskráðir skipverjar.

Skipstjóri er sekur við lög þessi, ef út af brýtur.

Nú hefir skipstjóri meðferðis áfengi, sem ekki er ætlað til skipsforða og skal lögreglustjóri þá á hinni fyrstu höfn, er skipið kemur til, setja innsigli sitt á hin aðfluttu áfengisilát og ábyrgist skipstjóri, að innsiglin séu ekki brotin eða úr ilátunum tekið fyr en skipið er farið alfarið burt frá landinu.

6. gr.

Nú strandar skip hér við land og hefir meðferðis áfengi annaðhvort til flutnings eða það er skipsforði, og skal strandgæzlumaður þá þegar taka áfengisilátin til varðveislu og gæta þess, að ekki sé i þau farið. Hann skýrir þegar i stað lögreglustjóra frá, en lögreglustjóri setur innsigli sitt fyrir ilátin og kemur þeim til geymslu á óhultum stað. Áfengi þetta má lögreglustjóri ekki selja eða á annan hátt láta af hendi til annarra manna, en skýra skal hann með fyrstu ferð réttum eiganda strandmunanna frá björgun áfengisins og senda honum það til ráðstöfunar á hans kostnað, nema hann kjósi heldur að því sé helt niður.

Nú er ókunnugt um eiganda strandgóss og skal þá, eftir að lögskípaður auglýsingafrestur er liðinn og eigandi hefir ekki sagt til sín, hella því áfengi niður, er finnast kann meðal strandmunanna.

7. gr.

Engan áfengan drykk má flytja um landið hér innanlands, hvorki á sjó né landi, annan en þann, sem annaðhvort er merktur innsigli umsjónarmanns áfengiskaupa, svo sem fyrir er mælt i 4. grein laga þessara, eða þá þann drykk, sem um getur i 5. og 6. grein og merktur er með innsigli lögreglustjóra þess er i hlut á.

8. gr.

Hverjum þeim manni, sem heimilaður er aðflutningur áfengis samkvæmt lögum þessum, skal óheimilt að veita, gefa, selja eða láta á annan hátt af hendi til annarra manna nokkuð af því áfengi, er hann hefir aðflutt. Þó mega lyfsalar láta áfengi af hendi eftir skriflegri læknisforskrift og þó aðeins einu sinni eftir sama læknisseðli (recept). Svo er og um alla dropa, duft, kökur eða lyfjablandanir, sem hafa i sér fólgið meira en $2\frac{1}{4}\%$ af vinanda.

Heimilt er að deila mönnum messuvín við altarisgöngu.

9. gr.

Veitingamenn og vinsölumenn, þeir sem leyfi hafa til vinsölu hér á landi samkv. lögum nr. 26, 11. nóv. 1899, um verzlun og veitingar áfengra drykkja, mega ekkert selja hér á landi, gefa, veita eða láta af hendi á annan hátt til annarra manna af áfengisbirgðum þeim, er þeir hafa, þegar lög þessi öðlast gildi. Skulu

lögreglustjórar hver í sínu umdæmi skyldir til að rannsaka áfengisbirgðirnar og innsigla þær. Áður en 8 vikur eru liðnar, skulu eigendur áfengisins skyldir að flytja birgðirnar eða láta flytja þær burt af landi, og skulu lögreglustjórar hafa nákvæmt eftirlit með að svo sé gert. Öllu því áfengi, sem þá er ekki útflutt, skal tafarlaust hella niður án nokkurs endurgjalds til eiganda.

Ákvæði þessarar greinar um óheimild til sölu, gjafa eða veitingu áfengis, nær og til annarra einstakra manna, er áfengisbirgðir kunna að hafa í sínum vörzlum, er lög þessi öðlast gildi.

10. gr.

Ef nokkur maður er grunaður með rökum um óleyfilegan aðflutning eða óleyfilega sölu eða veitingu áfengis, þá skal gera heimilissókn hjá honum, ef það er talið nauðsynlegt til þess að komast fyrir málið. Skal rannsóknin gerð af lögreglustjóra þeim, er í hlut á.

Komi það í ljós við heimilissóknina, að áfengi sé í vörzlum þess, er rannsakað er hjá, skal hann skyldur að sýna vottorð um, hvaðan honum eru komnar birgðirnar.

11. gr.

Hve nær sem hafin er ákæra út af ólöglegri sölu eða veitingu áfengis, má stefna kaupanda eða þeim, sem veitt er, til vitnisburðar um málið, ef engir meinbugir eru annars á, og er rétt, að hann staðfesti framburð sinn með eidi, ef krafist er.

12. gr.

Hver sá, sem dæmdur er sekur um brot á ákvæðum þessara laga, skal auk lögboðins málskostnaðar greiða kæranda og vitnum allan þann kostnað, er þau hafa haft af málinu.

Hvernig sem ástatt er, skal dómari skyldur að taka mál, er rísa út af brotum á lögum þessum, til meðferðar svo fljótt sem verða má og eigi síðar en 2 mánuðum eftir að fyrir honum hefir verið kært.

13. gr.

Heimilt skal að leiða hvern þann mann fyrir dómara, er sést ölvaður eftir að lög þessi öðlast gildi, og skal hann skyldur að skýra frá, hvar hann hefir fengið áfengi það, sem hann varð ölvaður af, sæti ella fésektum alt að 100 kr. eftir málavöxtum.

14. gr.

Brot gegn 1. gr. laga þessara varða sektum eigi minni en 300—5000 kr. Brot í annað sinn varðar ekki minna en 8 mánaða fangelsi.

Brjótí nokkur oftár gegn ákvæðum þessarar greinar varðar það betrunarhúsvinnu.

Við broti á grein þessari skal hið aðflutta áfengi ávalt gert upptækt og því helt niður.

15. gr.

Nú sannast það á skipstjóra, að hann skýrir lögreglustjóra vísitandi

rangt frá um áfengi það, er hann hefir meðferðis, og skal hann þá sekur um 500—2000 kr. ef ekki liggur þyngri hegning við samkvæmt lögum.

Brot gegn þeim ákvæðum í lögum þessum, er óheimila að veita, gefa, selja eða á annan hátt láta af hendi áfengi til annara manna; varða sektum 200—1000 kr., ef ekki liggur þyngri hegning við að lögum. Ef brot er ítrekað, varðar það alt að 8 mánaða fangelsi.

Sama hegning liggur og við því, ef lyfsali lætur áfengi af hendi án skriflegrar læknisforskriftar eða oftar en einu sinni eftir sama læknisseðli.

16. gr.

Brot gegn 7. gr. laga þessara varða sektum 50—1000 kr. og skal hið flutta áfengi ásamt ilátum gert upptækt og því helt niður; svo skulu og flutnings-tæki þau, er áfengið er flutt á, ef aðalflutningurinn var áfengi, gert upptækt, nema hafskip sé, og skal andvirði iláta og flutningstækja renna í landssjóð.

17. gr.

Nú verður læknir sannur að sök um að hafa látið af hendi læknisseðil um áfengi til þess að það sé notað til einhvers annars en sem læknislyf, og skal hann þá sekur 200—2000 kr. í fyrsta sinn, og skal sektin tvöfaldast sé brotið endurtekið. Lækni þann, er í hlut á, má og svifta læknisleyfi hér á landi 2—10 ár eða að öllu, ef miklar sakir eru.

18. gr.

Hver sá embættismaður, sem skyldur er að hefja rannsókn út af brotum gegn lögum þessum og vanrækir það, skal sekur eftir því sem ákveðið er í lögum þessum, svo sem hann hefði sjálfur brotið.

Nú sýnir hann sig oftar en einu sinni í vanrækslu eða verður sjálfur sekur eftir lögum þessum, og varðar það þá embættismissi.

19. gr.

Allar sektir eftir lögum þessum renna að hálfu í landssjóð en að hálfu til uppljóstrarmanns.

20. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið sem almenn sakamál.

21. gr.

Lög þessi skal prenta á islenzku, dönsku, þýzku, ensku og frönsku og svo mörg eintök að nægi til að senda dönskum verzlunarfulltrúum í öðrum löndum.

22. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1 jan. 1912, og eru með þeim numin úr gildi lög nr. 26, 11. nóv. 1899 um verzlun og veitingar áfengra drykkja, svo og öll önnur lög og tilskipanir, er koma í bága við lög þessi.